

عنوان مقاله:

مردم سالاری دینی و تمدن نوین اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات بنیادین تمدن نوین اسلامی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

سید ابوالقاسم نقیعی - دانشیار دانشگاه شهید مطهری

خلاصه مقاله:

مایه اصلی تمدن اسلامی، دین اسلام است. بعثت مبداء تمدن اسلامی و نزول تدریجی قرآن کریم، اخلاق و سیره عملی نبی اکرم(ص) و سنت‌های اجتماعی و مدنی که از ناحیه آن حضرت بنیان نهاده شده است از عناصر سازنده بنیادهای تمدن اسلامی است که برای امت به میراث گذاشته شده است. در آموزه‌های اسلامی، حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است، حاکمیت بر سرنوشت اجتماعی از جمله حقوق بنیادین انسانی است که هیچ کس نمی‌تواند این حق خداداد را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد. مردم این حق خداداد را بر اساس اصول، احکام اسلامی و مقاصد دینی اعمال می‌کنند. از این رو، به حاکمیت مردم بر سرنوشت اجتماعی خویش که مبتنی بر اصول و مقاصد دینی عنیت می‌پذیرد، مردم‌سالاری دینی اطلاق می‌گردد. اصل سلطنت انسان بر سرنوشت اجتماعی خویش، اصل امانت بودن حاکمیت اجتماعی در نزد مردم، اصل شورا، اصل بیعت، وکالت، امر به معروف و نهی از منکر، اصل حق مداری انسان در گستره مباحات، اصل عدم ولایت انسانی بر انسان دیگر، اصل آزادی، اصل برابری از جمله مبانی مردم سالاری دینی است. اصول مذکور، پشتوانه پیوند مردم سالاری بر درخت کهن تمدن اسلامی برای رویش نوین در تمدن اسلامی است از این رو، مردم سالاری دینی، مبداء تمدن نوین اسلامی و مدخل اثبات کارآمدی الگوی حاکمیت اسلامی در جهان معاصر برای مسلمانان بشمار می‌آید.

کلمات کلیدی:

مردم‌سالاری، مردم سالاری دینی، تمدن نوین اسلامی، اصل سلطنت انسان بر سرنوشت خویش، اصل عدم ولایت انسانی بر انسان دیگر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1146450>

